

GEMEENTE HILVERSUM
POSTBUS 9900
1201 GM HILVERSUM

BEZOEKADRES:
RAADHUIS
DUDOKPARK 1
TELEFOONNUMMER: 14 035
WWW.HILVERSUM.NL

Aan de gemeenteraad
cc. college van B&W
cc. pers

DATUM 29 juni 2020
ZAAKNUMMER 655584
BEHANDELD DOOR J.W.L. Huisman
TELEFOON (035) 629 2891

UW KENMERK

BIJLAGEN

BETREFT Beantwoording art. 41 vragen SP 'Hilversumse boa's in het nauw'

Geachte dames en heren,

De fractie van de SP heeft op 29 mei art. 41 vragen gesteld over de Hilversumse boa's. De Hilversumse boa's zijn al vaker het onderwerp van gesprek geweest. Zo zijn er begin 2019 ook art. 41 vragen gesteld door de SP, dit waren soortgelijke vragen als de vragen die nu ook gesteld zijn. In de commissie Economie & Bestuur van 25 september 2019 is er ook gesproken over de Hilversumse boa's. Onderwerp van dit gesprek was de veiligheid van de boa's en welke maatregelen er genomen kunnen worden om deze te vergroten. Standpunt hierin was dat het geweldsmonopolie bij de politie ligt en dat de boa's ten minste extra uitgerust moeten worden met een bodycam. Hieronder gaan wij in op de gestelde vragen van de SP.

Al geruime tijd zijn de boa's onderwerp van gesprek, zowel plaatselijk als landelijk. Vaak vindt de discussie plaats over het al dan niet toekennen van geweldsmiddelen. En even zo vaak vindt deze discussie helaas plaats nadat er in het land een geweldsincident is geweest tegen boa's. Gelukkig hebben zich in Hilversum nog geen soortgelijke incidenten voorgedaan. Echter, de boa's staan ook in Hilversum vooraan in de samenleving en hebben helaas ook te maken met agressie. Het handhaven van regels en het stellen van grenzen roept soms deze agressie op. Het handhaven van de noodverordening Covid-19 heeft ervoor gezorgd dat er de laatste tijd meer incidenten hebben plaatsgevonden m.b.t. agressie richting de boa's.

Als werkgever van de boa's beoordelen wij regelmatig of onze handhavers voldoende toegerust zijn om veilig en effectief op te treden. We zetten vooral in op het versterken van de professionaliteit van onze boa's door middel van opleiding, training, de-escalatie en omgaan met agressie en geweld. Ook proberen we goede afspraken te maken met de politie over ondersteuning en gezamenlijke acties. Verder rusten we onze boa's uit met veiligheidsmaatregelen zoals een bodycam en handboeien. Daarnaast dragen ze ook een portofoon, waarmee snel contact kan worden gelegd met andere collega's en met de meldkamer van politie.

In Hilversum zijn er alleen boa's actief in domein 1 (Openbare Ruimte). Elk domein kent zijn eigen geweldsmiddelen. Boa's in domein 1 mogen handboeien, wapenstok en pepperspray dragen. De lokale driehoek (Officier van Justitie, politiechef en burgemeester) bespreekt in de huidige procedure de noodzaak (noodzaakcriterium) tot extra geweldsmiddelen voor de boa's. Uiteindelijk bepaalt de Minister van Veiligheid en Justitie over toekenning van de geweldsmiddelen, na advies van de politie. Vanuit de

G40 is een pleidooi gehouden om besluitvorming over toekenning van geweldsmiddelen op lokaal niveau te regelen, namelijk bij de lokale driehoek. Bij dit pleidooi hebben wij ons aangesloten. Naar onze mening kan de inschatting op datgene wat nodig is, het beste lokaal gemaakt worden. Wat ons betreft is dit ook van toepassing op de toekenning van middelen om zichzelf (en de omgeving) te beschermen tegen agressie en geweld. Minister Grapperhaus schrijft in zijn brief van 5 juni 2020 aan de Tweede Kamer dat de besluitvorming inderdaad meer lokaal gemaakt kan worden en dat hij meer ruimte wil geven aan het toekennen van de wapenstok voor boa's. Op 12 juni 2020 is minister Grapperhaus in gesprek gegaan met de Hilversumse boa's en heeft hij, samen met 2 boa's, een surveillance door het centrum van Hilversum gedaan. Onderwerp van gesprek waren de veranderende taken van boa's, samenwerking met de politie, opleidingseisen, de permanente her- en bijscholing, geweldsmiddelen en de bodycam. We kijken terug op een open en plezierig gesprek waarin alles gezegd kon worden. De minister blijkt een fervent voorstander om boa's uit te rusten met bodycams. Sinds 1 juni 2020 hebben we, om de veiligheid van onze boa's te vergroten, alle boa's al uit laten rusten met een bodycam. De komende periode zullen we de resultaten van de bodycam ook monitoren en zorgvuldig afwegen of dit afdoende is.

Vragen SP en beantwoording

1. Aantallen

a. Hoeveel BOA's, graag ook specificeren naar FTE, heeft de gemeente Hilversum nu in vaste dienst? Graag ook specificeren naar domein.

Antwoord

Op dit moment heeft de gemeente Hilversum 11 boa's in dienst. Deze boa's zijn allemaal werkzaam in Domein 1. Van deze 11 boa's zijn er 7 in vaste dienst. In de formatie is 13 FTE beschikbaar voor de functie van boa. Op dit moment vinden er selectiegesprekken plaats om de 2 vacatures in te vullen.

b. Hoeveel BOA's, graag specificeren naar FTE, heeft de gemeente nu op basis van een bepaalde tijd of externe inhuur in dienst?

Antwoord

Van de 11 boa's die in dienst zijn hebben 4 boa's een overeenkomst met een bepaalde tijd, deze 4 werken minder dan een jaar in Hilversum. Bij goed functioneren wordt dit na een jaar een vast dienstverband. De gemeente huurt de expertise van jeugdboa's in. In totaal is dit 2,5 FTE, deze worden ingevuld door verschillende boa's en toezichthouders vanuit jeugdboa.nl. Alle genoemde boa's zijn werkzaam in de Hilversumse wijken. Naast deze boa's worden er ook nog boa's ingezet door de coöperatie Parkeerservice, deze houden zich hoofdzakelijk bezig met het controleren van voertuigen in de gebieden met betaald parkeren.

2. Middelen

a. Heeft Hilversum BOA's die nu in mei 2020 en verder bevoegdheden hebben met betrekking tot geweldsmiddelen? Zo ja welke BOA's in welke domeinen en welke geweldsmiddelen zijn dat?

Antwoord

Een boa kan in de openbare ruimte op basis van artikel 7 lid 7 van de Politiewet 2012 geweld gebruiken als de situatie dit rechtvaardigt. Dit kan op dit moment alleen als het ministerie van Justitie en Veiligheid deze bevoegdheden heeft toegekend. Een boa heeft andere bevoegdheden dan de politie. In voorkomende gevallen kan het ministerie van Justitie en Veiligheid besluiten een boa politiebevoegdheden en/of geweldsmiddelen (zoals handboeien, wapenstok, pepperspray) toe te kennen. Dienst Justis, een taakorganisatie van het ministerie van Justitie en Veiligheid, kent de bevoegdheden en eventuele geweldsmiddelen toe, als de boa-werkgever de noodzaak hiervoor heeft aangetoond en de boa bekwaam en betrouwbaar is. Aan alle boa's in Hilversum zijn de eerder genoemde politiebevoegdheden en handboeien toegekend. De boa's in Hilversum voldoen ook aan de eisen van de Regeling Toetsing Geweldbeheersing Boa.

3. Incidenten

a. Hoeveel geregistreerde incidenten van geweld tegen BOA's in Hilversum zijn er in 2019 en 2020?

Antwoord

In 2019 zijn er totaal 6 incidenten geregistreerd. In 2020 zijn er tot eind mei 6 incidenten geregistreerd.

b. Wat was de context en aard van die incidenten?

Antwoord

Er was sprake van verbale agressie en het dreigen met fysieke agressie.

c. In welk domein (en) vond het incident plaats?

Antwoord

Alle incidenten vonden plaats in de openbare ruimte tegen boa's domein 1.

d. Worden alle incidenten tegen BOA's door BOA's gemeld? Zo nee hoe komt dat?

Antwoord

Ja, alle incidenten worden gemeld. Deze melding vindt in eerste instantie mondeling plaats en daarna schriftelijk via een e-formulier.

e. Worden incidenten met BOA's geëvalueerd? Zo ja wat komt er dan uit die evaluaties? Is er een trend te zien? En wat is dan naar de mening van het college de oorzaak van die mogelijke trends?

Antwoord

Ja, primair worden incidenten geëvalueerd met collega's en onder leiding van de teammanager Toezicht en Handhaving. Elke situatie en elk incident is anders, daarom is het lastig een eenduidige uitkomst van de evaluaties te benoemen. Evaluaties zijn primair bedoeld om van situaties te leren. De afgelopen jaren was er geen duidelijke trend waarneembaar, echter de laatste maanden is er wel een trend zichtbaar. Het handhaven van de noodverordening Covid-19 is in de veiligheidsregio's primair neergelegd bij de gemeentelijke boa's. Door het handhaven van deze noodverordening zijn de boa's vaker dan anders in gespannen situaties terecht gekomen. De gespannen situaties vonden over het algemeen plaats met jongeren en jongvolwassenen. Waar eerder het laagdrempelig in contact komen met jongeren(groepen) het adagium was, wordt er nu van de boa's verwacht handhavend op te treden en grenzen te stellen. Binnen de groep boa's is hier ook veel aandacht aan geschonken en zijn best practices gedeeld.

f. Doet de gemeente aangifte van geweld tegen BOA's? Hoeveel aangiften zijn er in 2019 en 2020 gedaan?

Antwoord

Ja, hier zijn afspraken over gemaakt in het kader van veilige Publieke Taak (VPT). In totaal is er vanaf januari 2019 tot heden 5 keer aangifte gedaan bij de plaatselijke politie.

4. Wat is het staand beleid en beleidsregels van de gemeente Hilversum met betrekking tot het dragen/gebruiken van geweldsmiddelen? Kunnen wij dit ontvangen?

Antwoord

Het beleid is landelijk vastgelegd in beleidsregels en is te vinden op de website Overheid.nl, zie ook: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0039766>

5. Gebleken is dat het college noodzaak ziet om BOA's uit te rusten met bodycams en pepperspray. Zo konden wij onlangs in de media vernemen.

a. Kunnen wij het collegebesluit, beleidsnota en beleidsregels ontvangen die ten grondslag liggen aan het besluit om de BOA's uit te rusten met bodycams en pepperspray?

Antwoord

De beleidsregels ten aanzien van geweldsmiddelen kunt u vinden via de link bij antwoord 4.

De Hilversumse boa's zijn al vaker het onderwerp van gesprek geweest. In de commissie Economie & Bestuur van 25 september 2019 is er ook gesproken over de Hilversumse boa's. Onderwerp van dit gesprek was de veiligheid van de boa's en welke maatregelen er genomen kunnen worden om deze te vergroten. Standpunt hierin was dat het geweldsmonopolie bij de politie ligt en dat de boa's ten minste extra uitgerust moeten worden met een bodycam. De optie om de boa's uit te rusten met pepperspray is toen aangehaald. In het gevoerde gesprek van minister Grapperhaus met de Hilversumse boa's op vrijdag 12 juni 2020 gaf minister Grapperhaus aan dat de boa's op dit moment niet uitgerust kunnen worden met pepperspray als verdedigingsmiddel. Sinds 1 juni 2020 zijn de boa's uitgerust met een bodycam voor hun eigen veiligheid. Op 29 mei 2020 heeft het college besloten om de Hilversumse boa's uit te rusten met bodycams. Middels een Raadsinformatiebrief ([RIB nr. 2020-31](#)) en het toezenden van het Plan van Aanpak 'Implementatie bodycams' bent u hierover geïnformeerd. De boa's worden niet uitgerust met pepperspray, derhalve is hier ook geen besluit van.

b. Ziet het college noodzaak om Hilversumse BOA's met meer geweldsmiddelen uit te rusten?

Antwoord

Op dit moment ziet het college geen noodzaak om de Hilversumse boa's uit te rusten met meer geweldsmiddelen. Sinds 1 juni 2020 zijn de boa's uitgerust met een bodycam en we willen de komende periode kijken wat het effect van de bodycam is op de veiligheid van de boa's. Wel zullen we de landelijke ontwikkeling omtrent de geweldsmiddelen voor boa's in het oog houden en als het nodig is hierop anticiperen.

6. Als het college noodzaak ziet om BOA's meer geweldsmiddelen te geven.

a. Op basis van welke analyse wordt de noodzaak aangetoond?

Antwoord

Niet van toepassing op dit moment.

b. Voor hoeveel BOA's en op welke domeinen zou dit dan van toepassing zijn?

Antwoord

Niet van toepassing op dit moment.

7. De discussie over BOA's en geweldsmiddelen moet zorgvuldig gevoerd worden en wel in de gemeenteraad. De vraag is namelijk waarom zijn de extra beschermings-of geweldsmiddelen nodig? Ligt de oorzaak in het minder beschikbaar zijn van politieagenten? Of zijn er andere problemen?

a. Is het college voornemens om de discussie over oorzaken gevolgen en te nemen maatregelen ook met de gemeenteraad te bespreken?

Antwoord

Zoals in deze collegebrief valt te lezen hebben wij op verschillende momenten al gecommuniceerd over de Hilversumse boa's en geweldsmiddelen. Inmiddels zijn de Hilversumse boa's uitgerust met een bodycam. Het is ook goed om te noemen dat de samenwerking met de Hilversumse politie goed is en dat er soms ook gezamenlijk opgetrokken wordt in bepaalde casuïstiek.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

D. Emmer

P.I. Broertjes